

Sadelmakeri.

Min farfar bodde i Gräs-
hult, Loshults socken, och var en
slant sadelmakare. Min far flytta-
de hit 1885. Min bror är bagårds-
makare.

De tvänner hade läder med
sig själva till selar har inte före-
kommit i min tid. Det lades bort
redan på 1870-talet.

Min far hade den här gården
och hade häst. Vår vår och höst
gjorde han resor till Holland och
sålde selar till järnhandlare i
Fäckenberg, Kungälvaskä och Värn-
berg. Tidigare resor tog en fjortio
dagar. Resehandlare kom hit

i min barnsam och häfte selar,
som de sålde på marknader.

Vi själva besökte storkmarknader
som Växjö. I Växjö besökte vi
äldre "seframässor" och sommar-
marknaden. I Långåsen är detta
ärbundrade Långåsen även mindre
marknader besöks som Vislanda
och Bygd samt selar lämnas till
gärnhandlare. Nu säljer vi
endast till handlare i parti.

Nu har hade jordbruk, 5
hektar odlad jord, och bedriva
sadelmakeriet som biverksamhet. Nu
är jordbruket biverksamhet.

Bagträn köper jag av min
bror. Beslag till bagträn gör
smiden Karl Bengtson i Kungälv.

Löjor köper jag av Olla Persson i
Brynarp och av bröderna Jonsson
i Killeberg. Alla delar till en och
samma verkstad i bygden.

Sadelmakariet övergick
från birysla till huvudsakligen på
1920-talet. Bården delas upp på
2 gårdar. Den ena delen har jag
och den andra min bror, som
är bagträdsmakare.

Min far hade endast en
tysk maskin, som han köpte 1885.
Då använde han här i Killebölke
sitt sadelmakeri. Tidigare hade
det varit för hand. Under min
fars tid sysselsatte en 4-5 arbetare.
Vi ha här till och med en 10-15 sadel-
makare, som nu har egna verk-

städerna. Nu har jag bara en arbetare, som gör ut till en säll. Han arbetar som regel här på verkstaden året om.

Verkstaden byggdes omkring 1905. Snickaren, som byggde verkstaden, lever än, och han har berättat om, att det aldrig var tal om att det skulle bli böningshus, fast det är byggt så. Träjälsigtvis har arbetare bott i något rum. Min far hade verkstaden i början inne i böningshuset, men sedan när rörelsen öhades ut, byggdes verkstaden.

Till yrdbruket har jag lejdt arbetskraft. Jag odlar nu huvudsakligen hö. Min far hade

en dräng och en piga, som skötte
jordbruket. Brutarna på verke-
shagen hade maten på gården.

De anställda hade slaglön
samt kost och lagr. Från 1925
har det varit timpenning och
arkord.

Omkring 1925 var det en väl-
sig efterfrågan på selar. På grund
av bilar och traktorer har den
nu gått tillbaka.

Beslag till selarna gjordes
först av Esaias Lastrand, som
boddde här i Pernschöke. Han
seutade upp ungepår vid fjärra
värdshuset.

Jag lärde mig yrket hos
min far och har aldrig varit

hos någon annan mästare.

Fåg tillverkar tre olika
typer av selar. Det är:

- 1). vämländsk sele.
- 2). smäländsk sele, som även
användes i Halland.
- 3). skånsk sele.

Den väsentliga skillnaden är,
att det skall vara runda drag-
ringar samt bringrem i den
smäländsk-halländska selen.
Och även i den vämländska,
men där skall bagträden även
vara fyrkantiga. Den skånska
skall ha dragsöljor i draglåd-
ret samt länke i bringan eller
trösklänke, som den kallas. Den

är avsevärt kraftigare än
smålandsmodellen.

Ellom mig finns här i Halla-
ryd tre andra sadelmakare samt
två i Killeberg. De reser till enarke-
nader här i orten och säljer.
Vi tillverkar här ungefär en
4-5 selar i veckan.

7.